

Силабус курсу
Історія українського війська

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 історія та археологія
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки: 3, II семестр

Компонент освітньої програми: Вибіркова

Дні занять: згідно з розкладом занять, з можливістю дистанційної роботи на платформі ZOOM.

Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Терещенко Валентин Дмитрович, кандидат історичних наук, доцент

Контактна інформація tereshchenko@tnpu.edu.ua
[+38 09777030193](tel:+3809777030193)

Опис дисципліни

Актуальність курсу зумовлена зовнішньополітичними та воєнними загрозами, які спонукають вивчати історичні закономірності розвитку військового мистецтва та багатовіковий досвід військового будівництва в Україні. Метою курсу є вивчення і творче осмислення студентами комплексу подій і явищ воєнної історії України; формування в студентів історичного мислення, вміння аналізувати й узагальнювати історичні події та явища, визначати їх суть, причинно-наслідкові зв'язки між ними, виділяти основне, об'єктивне і суб'єктивне, самостійно оцінювати і пояснювати (інтерпретувати) історичний процес і робити правильні висновки з метою успішної розбудови своєї національної держави, усвідомлюючи її роль і місце у світовій історії.

Навчальний контент

№ од. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Давньоруське військо мистецтво. Військова справа у Галицько-Волинській державі	Знати основні закономірності розвитку давньоруського військового мистецтва Характеризувати взаємовплив соціальних, економічних явищ та процесу формування збройних сил і середньовічних державах; еволюцію тактики і озброєння.	Питання
2/2	Тема 2. Розвиток військової справи на українських землях в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. Військова справа у Кримському ханстві.	Визначати основні причини змінити тактики і озброєння, фортифікаційного мистецтва у XIV – XVI ст. Характеризувати відмінності та спільні закономірності розвитку військової справи Кримського ханства та сусідніх держав	Питання Презентація
2/2	Тема 3. Військова мистецтво українського козацтва	визначати роль східних та західних військових традицій у формуванні унікальних рис	Питання

		козацького військового мистецтва. Характеризувати еволюцію військової справи українських козаків протягом XVI – XVII ст. та її причини.	Проблемні завдання
2 / 2	Тема 4. Українські землі в період Першої світової війни. Легіон Українських січових стрільців	Визначати причини та цілі формування Легіону УСС, знати його бойовий шлях, аналізувати вплив особового складу підрозділу на політичні та культурні процеси. Характеризувати зміни в тактиці і стратегії в умовах Першої світової війни, їх вплив на військові дії на території України.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 5. Українські землі в період Другої світової війни. Українська повстанська армія	Аналізувати зміни в тактиці і стратегії в період, визначати їх вплив на хід військових дій на території України в роки Другої світової війни. Характеризувати основні етапи формування та особливості організації Української повстанської армії в роки Другої світової війни та у післявоєнний період.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 6. Збройні сили України в протистоянні російській агресії (2014 – 2021 рр.)	Визначати характер та причини воєнного протистояння на сході України. Знати цілі та методи «гібридної війни». Характеризувати основні тенденції розвитку ЗСУ.	Питання Тести

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОНП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. М
ЗК 6	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 10	Здатність працювати в команді.
ФК 1	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК 2	Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.
ФК 6	Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.
ФК 7	Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.
ФК 8	Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.
ФК 9	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК10	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.
ПРН 2	Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 3	Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 5	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.
ПРН 9	Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України
ПРН 11	Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
ПРН 14	Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.
ПРН 15	Знати особливості відповідних історичних подій на Тернопіллі та використовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 16	Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації регіональних особливостей історичного процесу.

Літературні джерела

1. Денисенко Г.Г. Военна історія України в контексті дослідження і збереження культурної спадщини / Г.Г. Денисенко.—К.: Інститут історії України НАН України, 2011.—289 с.— Библиогр.: с. 248–288.
2. Якимович Б.З. (упоряд.) Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років ХХ ст.) 4-те видання, змінене і доповнене. — Львів: Світ, 1992. — 713 с.
3. Історія українського війська, 1917-1995 / [В. Гриневич, Л. Гриневич, Б. Якимович та ін. ; упоряд., передм. Я. Дашкевич]. – Львів: Світ, 1996. – 837 с.
4. Денищук О. Боротьба УПА проти німецьких окупантів : хронологія подій : [у 2 т.] / Олександр Денищук. - [Рівне : ППДМ, 2008]. Т. 1 : Волинь . - [2008]. – 448 с.
5. Боротьба УПА проти німецьких окупантів: хронологія подій : [у 2 т.] / Олександр Денищук. - [Рівне : ППДМ, 2008]. Т. 2 : Галичина та Східна Україна. – [2008]. – 215 с. : іл.
6. Біла книга 2013. Збройні сили України / М-во оборони України; [робоча група: С. Вдовенко та ін.]. – Київ: [б.в.], 2014. – 74, [1] с. : іл.
7. Славутич, Є. В.. Військовий костюм в Українській козацькій державі: уніформологічний словник / Є. В. Славутич; НАН України, Ін-т історії України. – Київ: [б.в.], 2012. – 170 с
8. Шальков О. Є.Зброя та військова справа на теренах України / О. Є. Шальков. – Харків: Торсінг плюс, 2009. – 96 с.: іл. – (Моя Україна).
9. Історія війн і збройних конфліктів в Україні : Енциклопедичний довідник / авт.-упоряд. О. І. Гуржій [та ін.]. – Київ: Видавництво гуманітарної літ-ри, 2004. – 520 с.
10. Союзники і супротивники. Армії сусідів України у XVII столітті / С. Кузьмич, К. Липа, О. Писарев, О. Руденко ; фото О. Мойсеєнко. – Київ: Наш час, 2010. – 79 с
11. Кобалія, Дмитро "Запорозька чайка" : історія однієї знахідки / Дмитро Кобалія, Валерій Нефьодов; Нац. заповідник "Хортиця". – Запоріжжя: Дике поле, 2005. – 168 с. – (Історія та археологія Хортиці. Вип 1)

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, письмові завдання	40
Модуль 2 (теми 6-7) усне опитування, завдання, есе	20
Модуль 3 (теми 8-9) усне опитування, завдання, есе	20
Екзамен– усне опитування, тестові завдання.	20

Шкала оцінювання студентів:

EKTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом